

Uued imbkaevud

Nõmmele rajatakse 11 uut imbkaevu, mis valmivad selle aasta II kvartali jooksul.

Loe lk 3

Robert Natus (1890-1950)

Ajaloolane Leho Lõhmus tutvustab Nõmme esimest linnaarhitekti ja tema generaalplaani.

Loe lk 5

18 850

Tallinna õpilast sai eelmisel nädalal koolilõuna toidupaki

Nõmme Sõnumid

24. aprill 2020 • Nõmme Sõnumid nr 8 (596)

Järgmine number ilmub 8. mail 2020

KEVAD. Nõmme tänavad saavad pestud!

Nõmmel alustati kevadise tänavate puhastusega juba 9. märtsil. Eelmisel nädalal jõudis esimene kevadkoristusring lõpule ja kohe alustati ka teise ringiga.

Nõmme linnaosa vanema Grete Šillise sõnul on kevadine tänavate puhastus tavapärase tegevus, kuid praeguses eriolukorras pööratakse koos hoolduspartneriga puhastustöödele erilist tähelepanu. «Nõmme kõrvaltänavad on koristatud ja esimene kevadkoristusring tehtud. Ka magistraaltänavatel on valdavalt esmane koristus lõpetatud, toimuvad pesu- ja imuritööd jooksvalt tekkiva prahi koristuseks,» ütles Šillis. «Peamiselt kasutatakse vaakumimuriga märgkoristust, kus mustust rohkem, seal ka mehhaanilist kogurharja,» lisas linnaosavanem.

Kevadkoristuse käigus puhastatakse kõik sõidu- ja kõnniteed, trepid ning parklad. Kätsi tehakse survepesuga puhtaks ohutusaarte ja postide ümbrused. Puhastustööd sisaldavad nii märgpuhastust, pühkmete kokku kogumist ja äravedu kui ka lahtise prügi korjamist. Kasutusel on kaks vaakumimurit ja vajadusel lisatakse tehnikat. Puhastatava ala suurus on 731 154 ruutmeetrit.

Linnaosavalitsus palub elanikel parkida sõidukid hoovidesse, et mitte segada puhastusmasinate tööd. (NS)

FOTO: NÕMME LOV

LÜHIDALT

Nõmme linnaossa jääb kuus kirjakasti

Kiire areng infokommunikatsioonitehnoloogias on kaasa toonud muutusi inimeste suhtlemis- ja tarbimisharjumustes. Kirju saadetakse vähem, kuna suhtlus on kolinud e-kanalitesse. Eesti Post käib muutustega kaasas, ent ei unusta inimesi, kes eelistavad traditsioonilisi kirjasaatmisvõimalusi või soovivad oma häid soove postkaardiga teha panna. Et ka nende elu oleks lihtsam, kiirem ja mugavam, alustas Eesti Post juba 2017. aasta lõpus kirjakastide võrgustiku korrastamist. Koostöös kohaliku omavalitsuse ja elanike abiga said kirjakastid paigaldatud käidavatesse kohtadesse. Eesmärk oli, et inimestel oleks lihtne postitada oma kiri muude asjatoimetuste kõrval, et selleks ei oleks vaja teha eraldi käiku kirjakasti juurde. Kirjakastid, mis seisavad nüüd aga peaaegu tühjana, Eesti Post eemaldab. Kirjasaatmise kõrgeperioodidel paigaldatakse ajutisi lisakirjakaste. Eelmiste jõulude ajal olid ajutised kirjakastid näiteks suuremates ostukeskustes.

Nõmme postkontor asub Jaama tn 1 ja Järve keskuse postkontor aadressil Pärnu mnt 238. Nõmme linnaossa jääb alles 6 kirjakasti, mis on paigaldatud enim käidavatesse kohtadesse:

- Pärnu maantee 238, Järve Selveri ees;
- Männiku tee 2, Circle K juures;
- Valdeku 114, Maxima juures;
- Jaama 2, Nõmme keskuse ees;
- Vabaduse puistee 128, Jannseni Maxima juures;
- Männiku tee 98, Männiku Rimij juures.

Kirjakast on see, kuhu inimesed ise kirju postitavad. Postkast on kodu või asutuse juures olev postkast, kuhu inimesele või asutusele posti tuuakse. Postkastide asukohti kirjakastide võrgustiku korrastamine loomulikult ei puuduta. (Omniva)

Pääsküla sise-skate-pargis lõppesid ümberehitustööd

Pääsküla sise-skate-pargi ümberehitustööd toimusid planeeritud paar kuud varem. Park sai täiesti uue kujunduse ja kõik obstaaklid vahetati välja.

Nõmme linnaosa vanema Grete Šillise sõnul oli hetkel võimalik positiivselt ära kasutada riigis kehtestatud eriolukorda ja teha korda Pääsküla sisehall. «Uue pargi kujunduses on saanud kaasa rääkida kõikide huvigruppide esindajad. Arvestatud on nii tõukeratturite, rulatajate kui ka BMX-rattastel sõitjate arvamusega. Kõik noorte soovid said kirja ja omavaheliste läbirääkimiste tulemusel on uus park välja mõeldud. Oma sõna on sekka öelnud ka MTÜ Keerdtrepp, kes aktiivselt kasutab Pääsküla noortekeskuse skate-parki treeninguteks,» rääkis linnaosavanem. «Pargi kasutajad ise ütlevad, et sõitmine ühtedel ja sa-

FOTO: NÕMME LOV

madel elementidel tüütav pikapeale ära. Eriolukorra lõppedes on noortel võimalik veelgi ägedamas skate-pargis oma vaba aega veeta,» lisas Šillis.

Renoveerimine läks maksma 25 000 eurot ja see sisaldas nii pargi ümberehitust kui ka valgustuse vahetust. Osa materjalist taaskasutati.

#püsikodus

Nõmme linnaosa Facebookis

facebook.com/nommelinnaosa

JUHTKIRI

Terve pere on kodus

Kindlasti olete elu jooksul kuulnud ennast või kedagi teist lausumas sõnu: «Millal ta küll nii suureks kasvas?» Väga paljudel juhtudel ütlevad nii just lapsevanemad, kes lapsi vaadates tõdevad, et nendest on sirgunud juba täiskasvanud inimesed. Eks elu ongi parajalt tempokas ja kulgeb kiiresti. Meist endist sõltub see, kui palju me lastega koos veedetud ajast pühendame nende kasvatamisele ja nende kasvamise juures olemisele.

Üks mõte, mille sellest eriolukorras viibimise ajast endaga tulevikku kaasa võiksime võtta, on see, et on saanud olla koos perega. Jah, me võime ju elada kõik rõõmsalt ühe katuse all, aga kui pikalt järjepanu oleme viimati oma pereliikmetega niiviisi koos olnud? Ilmselt mitte kunagi. Sest ikka on keegi meist pidanud pikemalt tööl või kauem reisil olema või on keegi lastest õhtuni viibinud huviringis või jäänud kauemaks sõbra poole. Praegu on paljudel kodukontor uueks töötamise vormiks ning sõpradega suhtlemine kolinud virtuaalsusse. Eks mõlemal on omad tagasilöögid ning raskused, aga vähemasti on olemas needki võimalused. Isegi sünnipäevapeod saavad vajadusel virtuaalselt peetud.

Eesti haridussüsteem on tubli, et on suutnud selles keerulises olukorras kiiresti ümber organiseeruda ja kolida kogu õppetegevuse interneti, kus seista hea laste harimise eest. Veelgi tublimad on olnud meie õpilased, kes nii hästi mitmesugustes e-õpikeskkondades orienteeruvad ja seda kõike nii loomulikult teevad. Usun, et nii mõnigi vanem on seisnud nõutult lapse kõrval ja jälginud, kuidas peale ühte keskkonda sisse logimist ongi juba test lahendatud ja tulemusedki õpetajale edastatud. Alklassilaste vanematelt võib aga praegune olukord nõuda siiski rohkem tähelepanu nii lapse õppetööle kui ka kodutööde esitamisele. Kindlasti aga oleme saanud selle kuu aja jooksul tunda, kui suur osa on tegelikult õpetajatel me laste kasvatamisel ja harimisel. Loodetavasti oskame õpetajaametit väärtustada senisest enam ka tulevikus. Ühtemoodi on aga kõik Eestimaa pered pidanud harjuma uue olukorraga, kus kodu ei ole enam lihtsalt mõnus peidukoht, vaid ka töökoht, kool, huviring, kohvik ja treeningusaal ning vajaduse korral ka lastehoid. Veel paar päeva hingamispausi ja koolivaheaega ning siis jätkatakse taas samas vormis õppetööd. Jõudu kõigile asjaosalistele selles!

Siiski loodan, et vaatamata nendele keerukatele oludele suudame sellest endale ja oma perele parima välja võtta. Vast jõuab igapäevaste kohustuste kõrvalt ka üles soojendada suhted, mis olid rutiini tõttu nõrgenenud, või kinnistada usaldust pereliikmete vahel. Igal juhul saame olla päriselt kohal ja olemas nii enda, oma partneri kui ka laste jaoks. Miks ei võiks sellest vaikelust sündida iga pere jaoks midagi, mida üheskoos rõõmuga tulevikus meenutada? Ja mis peamine, hommikuti silmi avades ole tänulik selle eest, et sina ja su lähedased on terved, sest olete kogu perega järginud kehtestatud reegleid ja olnud väga ühtehoidvad ja tublid!

GRETE ŠILLIS
Nõmme linnaosa vanem

Loodetavasti oskame õpetajaametit väärtustada senisest enam ka tulevikus.

FOTO: SHUTTERSTOCK.COM

Tallinna haridussüsteem kriisiajal: aitame lapsi ja vanemaid

VADIM BELOBROVTSEV
Tallinna abilinnapea

Koroonaviirus on meie kõigi elu, igapäevased tegemised ja toimetamised korralikult segamini löönud. Kõik me kohaneme uute oludega, kes kiiremini, kes aeglasemalt. Üks suur valdkond, kus toimus päris palju muutusi, on haridus. Lapsed ja nende vanemad, koolide ja lasteaegade õpetajad ja kõik teised, kes hoiavad üleval meie haridussüsteemi, pidid end kiiresti leidma täiesti uues olukorras.

Distants- ja e-õpe

Üsna ootamatult tuli meil üle minna üleüldisele kodusele e-õppele. Esimest korda rakendus see õppekorraldus nii suures ulatuses. Tallinna otsus sulgeda esimesena Kristiine gümnaasium tundus paljudele ehk liialt kiirustades langetatud. Kaheldi, kas kool saab sellega hakkama, kas lapsed püsivad kodus, millised on õpetajate ja õpilaste e-õppe kogemused, oskused, pädevused ja ka tehniline võimekus. Ent kümme päeva hiljem pandi kogu Eesti haridussüsteem e-õppele.

Tänaseks oleme selles uues reaalsuses elanud juba mitu nädalat. Tuleb tunnistada, et meie õpetajad, lapsed ja nende vanemad on saanud väga hästi hakkama. Süsteem toimib: lapsed õpivad, õpetajad õpetavad, lapsevanemad konsulteerivad ja nii mõnedki viimati mainitustest tunnetavad esimest korda, mida tähendab õpetaja raske töö.

Siinkohal tahaks tänada lapsevanemaid nende kannatliku meele ja osavõtlikkuse eest, õpetajaid nende kiire kohanemisvõime ja suutlikkuse eest oma põhitöö ümber korraldada ja ka ametnikke, kes aitavad meie haridussüsteemi võimalikult valutult ümber korraldada. Linn on omalt poolt hea seisnud selle eest, et koolihariduse omandamine praeguses olukorras ei jääks arvuti või korraliku internetiühenduse puudumise taha. Ainuüksi arvuteid leidsime rohkem kui 500 õpi-

lase ja 560 õpetaja jaoks. Oleme kaardistanud hetkeseisu ja jälgime pidevalt, et õppetöök vajalikud tehnilised vahendid oleksid kõigil lastel olemas.

Koolitoit

Uue elukorraldusega paremini hakkama saamiseks ja sellega kiiremaks kohanemiseks on Tallinn rakendanud terve hulga abimeetmeid, mille seast üheks olulisemaks sai toitlustamine. 18. märtsil avasime üldhariduskoolide õpilastele võimaluse saada ka praeguses olukorras iga päev sooja koolilõunat. Seda anti termokarbis kooli juurest ja kohapeal söömist ei korraldatud. Eriti tähtis oli see nende laste jaoks, kellele koolitoit oli ainuke soe toit päeva jooksul.

1. aprillil muutus koolilõuna jagamine: et piirata inimeste otsekontakte, hakkasime lastele (või siis nende vanematele) kord nädalas välja andma korralikke toidupakke. Mul on väga hea meel, et saime ka selle süsteemi suhteliselt valutult tööle; siinkohal tänusõnad koolijuhtidele, kes suutsid seda protsessi väga hästi korraldada, ja lapsevanematele, kes suhtuvad asjasse distsiplineeritult ja vastutustundlikult. Arvud räägivad isenda eest: aprilli keskpaigaks ulatus pakisaajate arv pea 20 000ni! Tagasi on olnud väga positiivne: inimesed tänavad vajaliku abi eest.

Lasteaiad

Erinevalt koolidest on lasteaia Tallinnas olnud kogu kriisiaja vältel avatud ja valmis lapsi vastu võtma, ehkki valdav osa lastest on vastavalt soovitusetele koju jäänud. Lasteaedades on rakendatud ranged hügieenimeetmeid, näiteks toimub laste üleandmine ja vastuvõtt õues, lasteaia ruumidesse ei lubata haigusnähtudega inimesi, sh lapsi. Regulaarselt toimub täiendav desinfitseerimine ning järgitakse terviseameti soovitusi.

Nendes oludes pidasime õigeks, et ükski vanem, olenemata sellest, kas ta laps käib lasteaia või mitte, ei pea

eriolukorra lõpuni kohatasu maksma. Me pole unustanud ka eralasteaedu. Tallinna linnavalitsus otsustas maksta iga eralasteiaias käiva lapse eest lapsevanematele lisatoetust 71,25 eurot ning töötas selleks välja vastava meetme. See tähendab, et pered säästavad nüüd eralasteiaia arvelt samaväärselt munitsipaalasteaedades käivate laste vanematega, kes on eriolukorras kohatasust vabastatud.

Lisaks sellele valmistab linn ette ööpäevaringset hoidu pakkuvate lasteaedade süsteemi elutähtsate teenuste osutajate lastele. Meditsiinitöötajate ja jõustruktuuride esindajate laste kasutuses saab esialgsete plaanide järgi olema 24-tunnine teenust pakkuva rühm igas linnaosas kahes-kolmes lasteaia. Rõhutan, et see süsteem on mõeldud elutähtsate teenuste osutajate lastele.

Huvikoolid

Sarnaselt üldhariduskoolidega on praegu distantsõppel ka huvikoolid, aga sellises vormis ei ole võimalik täita õppekava täies mahus. Seetõttu oleme vabastanud linna munitsipaalhuvikoolides õppivate laste vanemad eriolukorra lõpuni ringitatu maksimisest ja arveid huviringide eest ei esitata – sõltumata sellest, kas tunnid toimuvad e-õppes või mitte. Kuna meie huvikoolide ringitatu jääb valdavalt vahemikku 25–70 eurot, on selline säästmine keerulisel ajal kindlasti leevendus pere eelarvele. Kokku käib meie kümnes huvikoolis ligi 9000 last ja noort vanuses 4–19 aastat, seega on sihtrühm päris suur.

Tänaseks oleme saavutanud teava rutiini, ent ma väga loodan, et me ei jõua sellesse roopasse liiga sügavalt sisse kaevuda, et sellest väljatulek ei tekitaks meile uut stressi. Praegu tundub küll, et kõige mustemad stsenaariumid on õnneks ära jäänud, ja haridusministeerium tahab juba hakata mai keskpaigast koolilapsi tasapisi koolidesse tagasi lubama. Soovin meile kõigile kannatlikku meelt ja oidu järgida valitsuse ja terviseameti soovitusi. Püsigem terved, hoidkem oma lähedasi, eriti aga meie vanemaid!

Nõmme Sõnumid

Väljaandja: Nõmme linnaosa valitsus
Toimetajad: Anu Põrk
telefon: 645 7333
e-post: anu.pork@tallinnlv.ee
kodulehekül: www.tallinn.ee/nommesonumid
Valdeku 13, 11621 Tallinn.
Levi: Express Post
Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse mõttes toimetada ja lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita.

Nõmmele rajatakse uued imbkaevud

■ Nõmmele rajatakse sademe- ja sulavee ära juhtimiseks 11 imbkaevu. Uued imbkaevud tulevad Kaja tänava ja Loo-tuse puiestee ristmikule, Sa-ha tänav 23a juurde, Muru ja Piiri tänava nurgale, Piiri tänavale, Läänekaare ja Õuna tänava ristmikule, Külvi tänav 12 asuva lasteaia auto-värava sissesõidule, Künka tänav 8 juurde, Suusa tänav 5 juurde, Vahe tänav 16 autovärava sissesõidule, Vahe tänav 16, Haava tänavaga külgnevale alale, Mai tänav 2 ja 2a juurde ning Künka tänav 5 kinnistu juurde.

«Rebase tänava juures on neli kae-vu juba valmis ja nüüd ootab tee tasandamist ja pindamist. Üle-jäänud kaevude rajamine on pla-neeritud selle aasta teise kvarta-li jooksul,» rääkis Nõmme linna-osa vanem Grete Šillis. «Imbkaevude rajamine leevendab Nõmmel kindlasti sademevee ärajuhtimi-sest tingitud ebameeldivat olukor-da. Ja kuigi ka eelmisel aastal raja-sime üle kümne imbkaevu, eksis-teerib vajadus nende lahenduste järele kindlasti ka edaspidi.»

Nõmme tänavad on rajatud val-davalt maanteetüüpi ning sade-me- ja sulavesi immutatakse tee-pervel asuvatele haljasaladele. Kui haljasalade pinnas on kaetud kõ-va katttega või sõidukite parkimi-se tagajärjel tihenend, siis selle suutlikkus sademevett vastu võtta väheneb. Liigset sademevee kogunemist võivad põhjustada ka val-ed teekalded või kinnistutele raja-tud kõvakatttega pinnad ning sealt vee juhtimine tänavamaale. (NS)

FOTO: NÕMMELOV

«Hoovid korda» toetust sai Nõmmel 15 korteriühhistut

Käesoleval aastal oli korteriühistutel taas võimalik taotleda toetust õueala-de heakorrastamiseks. Nõmmel saab tänavu projekti «Hoovid korda» raames toetust 15 korteriühistut, eelmisel aastal oli taotlejaid poole vähem.

Nõmme linnaosa vanema Grete Šil-lise sõnul on rõõmustav, et inimesed hoolivad oma elukeskkonnast ja tahavad kodu ümbruse korda teha ja korras ka hoida.

«Sel aastal küsiti toetust prügima-jade ehituseks, parklakohtade raja-miseks, kõnniteede ja piirdeaedade uuendamiseks ning ühel juhul ka

FOTO: NÕMMELOV

mänguväljaku rajamiseks,» ütles lin-naosavanem.

Korteriühistute huvi projekti «Hoo-vid korda» vastu on viimastel aastatel kasvanud. Sel aastal sai Nõmmel toetust kokku 15 korteriühistut, summas 81 738 eurot. Eelmisel aastal oli taotlejaid seitse ja välja jaga-ti 45 000 eurot. Kokku asub Nõmmel 807 korteriühistut.

Tänavu oli märgata korteriühistu-te teadlikkuse kasvu projekti ja selle-ga kaasnevate võimaluste suhtes. Taot-lusi hindas Nõmmel kolmeliikmeli-ne komisjon. (NS)

Kadaka puiesteel rekonstrueeriti kanalisatsioonitorustik

Veebruari lõpus alanud Kadaka kol-lektori rekonstrueerimine on lõpetatud ja praegu voolab piirkonna reo-vesi juba uues, nüüdisaegses torus-tikus. Tallinna Vee tootmisdirektori Aleksandr Timofejevi sõnul oli see et-tevõtte üks mahukaimaid rekonst-rueerimisprojekte viimastel aastatel. «Töö muutis keerukaks nii torustiku

suur läbimõõt kui ka selle paiknemine väga tiheda liiklusega trassil. Tööd tehti öra muljetavaldavalt kiiresti ja kasutades nüüdisaegseid töövõtteid – muuhulgas näiteks tehti töid torustiku täielikult lahti kaevamata, kinnisel meetodil,» rääkis Timofejev ning lisas, et kasutatud ülepumpamise torustik oli teadaolevalt Baltimaade pikim. Tal-

linna transpordiameti juhataja asetäit-ja Talvo Rüütelmaa tänab piirkonna elanikke kannatliku suhtumise eest töödest tulenenud ebamugavustes. «Tänu eriolukorrast tulenevale vähenenud liikluskorrale mõju-tas töö liiklejate mugavust minimaalselt ja võimaldas lõpetada tööd plaanitud märksa kiiremini,» ütles Rüü-

telmaa. Tallinna Vee kollektori kaudu jõuab Paljassaare reoveepuhastusjaa-ma Saku, Saue, Laagri ja umbes poole Nõmme linnaosa kinnistute reove-si. Rekonstrueerimistööd olid hädava-jalikud, et tagada ka tulevikus probleemideta elutähtis kanalisatsiooni-teenus suurele osale elanikkonnast. (Tallinna transpordiamet)

LÜHIDALT

Tallinn vähendas välisvalgustuse põlemisaega

Tallinnas lühendati tänavavalgustu-se põlemisaega, õhtuti lülitatakse lin-nas välisvalgustus veidi hiljem sisse ja hommikuti pisut varem välja.

«Kuna Tallinna tänavavalgustu-ses on suurenenud leedvalgustite osa-kaal, siis on ka seeläbi võimalik valgus-tuse põlemisaega vähendada. Seda põhjusel, et leedvalgustid tagavad sisse lülitatud kohe sajabrotsendilise valgusvoo, samas kui vanematel naatrium-valgustitel võtab täisvõimsuse saavu-tamine minutiliseid,» selgitas abilinnapea Kalle Klandorf.

Põhja prefekti Kristian Jaani sõnul suurendab tänavavalgustus eelkõige pimedal ajal sügisel ja talvel turvatunnet ning loob hea ja turvalise elukesk-konna.

«Suvisel ajal on meil looduslikku valgust piisavalt ja usun, et sel perioodil valgustuse piiramine turvatunnet ei mõju-ta, aga hoiame kindlasti võimalikel tren-didel silma peal. Tallinn on turvaline linn ja inimesed ei pea muret tundma, kus ja millal liikuda,» ütles Jaani.

Välisvalgustuse põlemise aega lühen-datakse ühtlase graafiku järgi: 15. april-ist 31. maini lülitatakse valgustus sisse iga päev õhtuti 15 minutit hiljem ja hommikuti välja 15 minutit varem, 1. juunist 31. juulini vastavalt õhtuti üks tund hil-jem ja hommikuti üks tund varem ning 1. augustist kuni aasta lõpuni taas õhtul 15 minutit hiljem ja hommikul 15 minu-tit varem.

Tänavavalgustuse põlemise aega lühendades säästab Tallinn tänavu ligi 300 000 eurot. (Tallinna kommuni-katsioon)

«Imelised aastad» jätkub veebikoolitusena

Seoses eriolukorraga riigis korraldati ümber ka vanemlusprogrammi toimu-mine. «Imeliste aastate» koolitused alga-sid veebruaris Kraavikrõlli lasteaia. Koh-tumised pidid toimuma juunini, kokku 16 korda. Nüüd toimub koolitusprogramm veebi vahendusel.

Veebis on kokku saadud juba kolm korda. On mõistetav, et kodus laste kõr-valt on vanematel keerulisem leida näda-las kaks tundi aega koolitusel osalemi-seks, kuid seni on see kõigil osalejatel siiski õnnestunud.

Üks koolitajatest Kärt Kase tunnistab, et ka nende jaoks on olukord uus. «Algu-ses oli tehnilise poole pealt veebikooli-tuste läbiviimine keeruline, kuid asjad hakkavad paika loksuma. Koolitusel osa-lemisest ei ole keegi loobunud ning lapsevanemate motivatsioon on endiselt kõr-ged. Kindlasti on praegu koolitusel saadud teadmisi palju rohkem võimalik rakenda-da kui varem – suurem osa perest on ju kogu aeg kodus,» rääkis koolitaja.

Lisaks kord nädalas toimuvale veebi-koolitusele suhtlevad grupijuhid kõikide osalejatega ka isiklikult telefoni teel, et konkreetsetest teemadest ja muredest rääkida.

«Imelised aastad» õpetab vanemate-le, kuidas seada piire, aidata lapsel oma emotsioonidega toime tulla, lahendada konflikte ning last julgustada ja arenda-da. Eestis tehtud uuringud on näidanud, et seesuguse koolituse lõpuks väheneb osalejate käitumisprobleemidega laste osakaal 40 protsenti.

Kõrgelt hinnatud ja oodatud prog-rammi kasutatakse juba ligi 30 riigis nii Euroopas kui ka Ameerikas.

Programmis osalevad kahe- kuni kaheksa-aastaste laste vanemad, 14-liikmeline grupp on kokku pandud koostöös Nõmme munitsipaallasteaadega. Koolitust rahastavad Nõmme linnaosa valitsus ja Tervise Arengu Insti-tuut. (NS)

LÜHIDALT

Väärtuslik kompost-
muld loomaaia

Tallinna loomaaed teeb elevandi ja teiste taimetoiduliste loomade sõnnikust viljakat kompostmulda, mis valmib spetsiaalses loomaaia territooriumil asuvas kompostimiskeskuses. Tänu kompostimiskeskusele vähenes loomaaia jäätmete vedu prügimäele 90 protsenti.

Loomaaia kogutakse kokku ja tuuakse kompostimiskeskusesse iga päev 30–40 kantmeetrit sõnnikut, toidujäätmeid ja aluspanumaterjali. Sellest 9 kantmeetrit annab paksunahaliste maja, kus elavad kolm elevanti, kolm ninasarvikut ja kaks kääbusjõehobu. Paksunahalistest suurim ehk elevant sööb kõõgililju, puuvilju, heina, võrseid, suuri oksid ja isegi jõulukuuski, mida inimesed kolmekuningapäeva järel loomaaeda toovad.

Taimetoitlaste sõnnik, taimsed söödajäätmed, peened oksad ja allapanuks kasutatud põhk viiakse kompostimiskeskuse, kus see segatakse ja ühtlaseks massiks peenestatakse. Põhjaliiku segamise järel viiakse jäätmed konteineriga majakese kõrvale platsile, kus need ladustatakse kahe-kolme meetri kõrgustes aunades, mida traktoritega vastavalt vajadusele aeg-ajalt ümber tõstetakse, et sõnnik õhu ja mikroobide toel kiiremini kompostiks muutuks. Tegemist on aeroobse aunkomposteerimisega. Kompostimisprotsess toorest sõnnikust kuni valmistoodanguni kestab aasta aega. Aastaga saab pruunikast massist toitainerikas kompostmuld, mida kasutatakse loomaaia territooriumi haljastuses ja põllurammuna kõõgililjade kasvatamiseks loomaaia loomadele.

Umbes pool loomaaia kompostimiskeskuses valmistatud kompostmullast, mida loomaaed ise ei vaja, müüakse huvilistele väljaspool loomaaeda. Kompostmulda on võimalik kasutada haljastuses kasvualusena, väetisena ja muldparandajana. Muld on aluselise pHga, seega sobib see hästi ka murust sambala tõrjumiseks. Kompostmuld on sõelumata ja seda on soovitatav kasutada segatuna mullaga. Kompostmulla hind on 25 eurot/m³ ja ühe tellimuse miinimumkogus 3 m³. Tellimine ja info: E-Rkl 8.00–16.30, Dmitri Pšenišni, tel 512 6932. (Tallinna loomaaed)

Tähista Tallinna päeva
e-etteütusega!

15. mail kell 12 on kõik eesti keele huvilised oodatud end proovile panema e-etteütusel.

Sel aastal ei saa eriolukorra tõttu tulla Vabaduse väljakul, kuid e-etteütusel saab osaleda Tallinna Facebooki lehel ja etteütuse veebilehel: tallinn.ee/etteutus.

Etteütuse teema on alati olnud seotud eesti kirjanduse ja kultuuriga ning Tallinna ajaloo. Seekordne etteütus on pühendatud kuulsatele tallinlastele Jaan Krossile ning Georg Otsale, kelle 100. sünniaastapäeva me tänavu tähistame. Etteütuse teksti loeb näitleja Märt Avandi.

Oma keeleteadmisi saab värskendada juba enne etteütust. Ettevalmistavad tunnid toimuvad 30. aprillil ja 7. mail kell 12.00, neid saab samuti jälgida veebi vahendusel. Esimese tunni teema on «Uudista uudissõnu, ära võõrista võõrsõnu!» ning teise tunni teema «Suur ja väike algustäh - ühed tähtsad loomemad!». (NS)

Tõnu Maarandist juubelisünnipäeva puhul

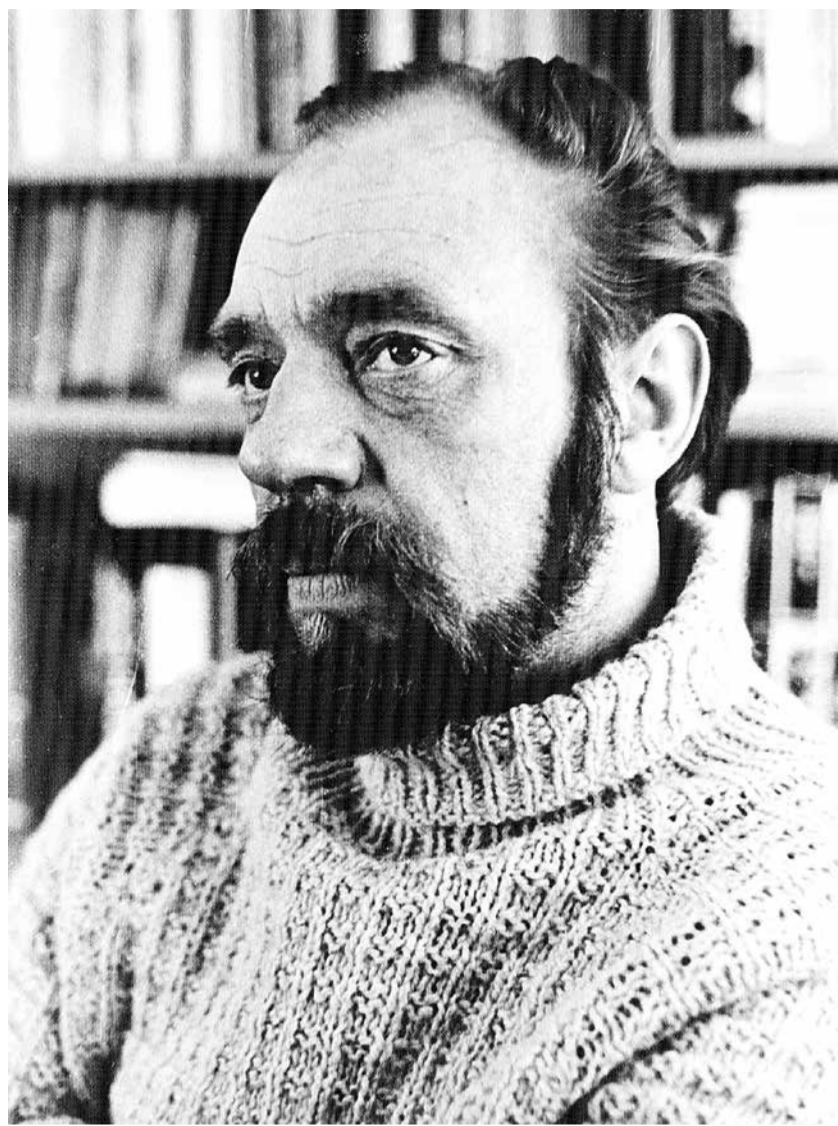
MAI LEVIN

■ Ta on oma selja lootusetult ära tõstnud, käib kepiga, vahel kahega, aga mölgutab ikka mõtteid uuest portreest; käsi kiheleb sa-vi-järele. 16. aprillil tähistas skulptor Tõnu Maarand oma 80. sünnipäeva. Aastaid pole vähe, ent vaim on virge ja see on kõige tähtsam.

Tõnu sündis küll Tartus, ent oli paarikuune, kui vanemad kolisid Tallinna Nõmmele, nii et teda võib pidada põliseks nõmmekaks. Aastail 1948–59 õppis ta Nõmme gümnaasiumis (toona Tallinna 10. keskkoolis). Hiljem on seal õppinud tema lapsed, nüüd õpivad lapselapsed. Isa Kaarel oli Eesti Raadio estraadiorkestris kontrabassimängija, ema Vilhelmine harrastas maalimist. Tõnu Maarandi joonistusandi pandi tähele juba algklassides. Ta kavatses õpida arhitektuuri, ent naabrimees Sihi tänavalt skulptor Martin Saks ärgitas valima hoopis skulptuuri eriala. 1965. aastal lõpetaski Maarand ERKI. Tema abikaasa Ruuda on nahakunstnik, tütar Anu graafik, nii et läbi ja lõhki kunstnike perekond.

Vabakunstnik on ta olnud küpsemas eas. Aastail 1965–72 töötas ta šrifitistina ja kunstnik-lavastajana Eesti Televisioonis, 1972–77 tsehhikunstnikuna Tallinna vineeri- ja mööblivabrikus, 1982–97 oli skulptuuri õppejõud ERKIs. 1977. aastal võeti Eesti Kunstnike Liitu. Tema isikunäitused olid 1976 ja 1990 Tallinna kunstimuuseumis, 2001 Kristjan Raua majamuuseumis Nõmmel ja 2019 disaini- ja arhitektuurigaleriis Tallinnas.

Skulptorid on ikka tuntud eelkõige monumentaaltööde põhjal. Maarandi monumentidest nimetagem Juhan Smuuli figuuri Muhus (1990, püstitatud 1996 Kadriorus, 2006 Koguväljal), Fred Kudu figuuri Käärikul (1992), Georg Lurichi monumenti Piritall (1996), Amandus Adamsoni portreed Paldiskis (2000), admiral Johan Pitka monumenti Tallinnas (2002,

Skulptor Tõnu Maarand tähistas äsja oma 80. sünnipäeva.

püstitatud 2007). Nõmmekad tunnevad kindlasti küüditatute mälestusmärki Pääsküla jaamas – pjedestaalile tõstetud raudteerelssi, mis püstitati 1991. aastal Nõmme Heakorralduse Seltsi algatusel. 2016. aastal paigutati Nõmme spordikeskusele Vana-Mustamäel supelasutuse rajaja, ettevõtja Johan Musta mälestustahvel – bareljeef. Maarand võttis osa ka Nikolai von Glehni ausamba konkursist, ent selle võitis skulptor Aivar Simson, kelle loodud kuju püstitati Nõmme turu juurde 2011. aastal.

Maarandi hüilgeala on olnud portree, millel on keskne koht tema mo-

numentaalloominguski. Ta on loonud arvukalt karakterseid, samas peenetundelise lähenemisega portreesid eeskätt loomingulistest inimestest. Loomingulisust tuleb mõista avaralt. Maarandi portreegaleriis on näiteks ka majandusmees Johannes Hindi portree (1989). 1987. aastal avati Nõmme gümnaasiumis tema portreereljeef kooli endisest õpilasest, ENSV poksimeistrist, 1975. aastal N. J. Žukovski nimelise lennuväeakadeemia (tuntud kui kosmonautide kool) lõpetanud katselendurist Enn Kaarmast (1943–1983), kes hukkus hävituslennuki katsetusel. 1990nda-

Juhan Smuuli monument.

Lennart Meri portree-reljeef.

tel paigutati see Enn Kaarma hauale lendurite surnuaial Žukovski linnas Moskva lähedal. Nõmme gümnaasiumi vestibüüli on Maarandi mälestustahvel kooli vilistlasele, näitlejale ja lavastajale, Nõmme patrioodile Voldeemar Pansole (1989). Tõnu Maarandi portreeloomingu paremikkku kuulub kahtlemata samuti kooli vilistlase, president Lennart Meri portreereljeef (2000) gümnaasiumi raamatukogus.

Õnne, tervist ja loomejõudu soovib Tõnu Maarandile kogu südamest Nõmme gümnaasiumi 26. lennu A-klass.

Keskonnaministeerium otsib taas keskkonnakäppasid

MARJU KAASIK,
keskkonnaministeerium

Keskonnaministeerium kutsub kõiki haridusasutusi ja keskkonnahariduse organisatsioone osalema Keskkonnakäpa konkursil, mis tunnustab keskkonnasõbralikku haridustegevust. Konkursile esitamiseks sobivad kõik algatused, mis aitavad kujundada inimesi keskkonnasõbralikumaks ja -teadlikumaks ning muudavad meie ümbrust paremaks. Oodatud on projektid, mis on uudsed, ressursisäästlikud ning avaldavad head mõju keskkonnale ja kasvatavad osalejate keskkonnateadlikkust.

Keskkonnakäpa konkursile saab kandideerida 10. maini veebilehel <https://keskkonnatunnustused.ee/et/keskkonnakapp>. Laureaadid valib välja žürii ja lisaks saavad kõik inime-

sed valida oma lemmiku 18.–31. maini kestval rahvahääletusel.

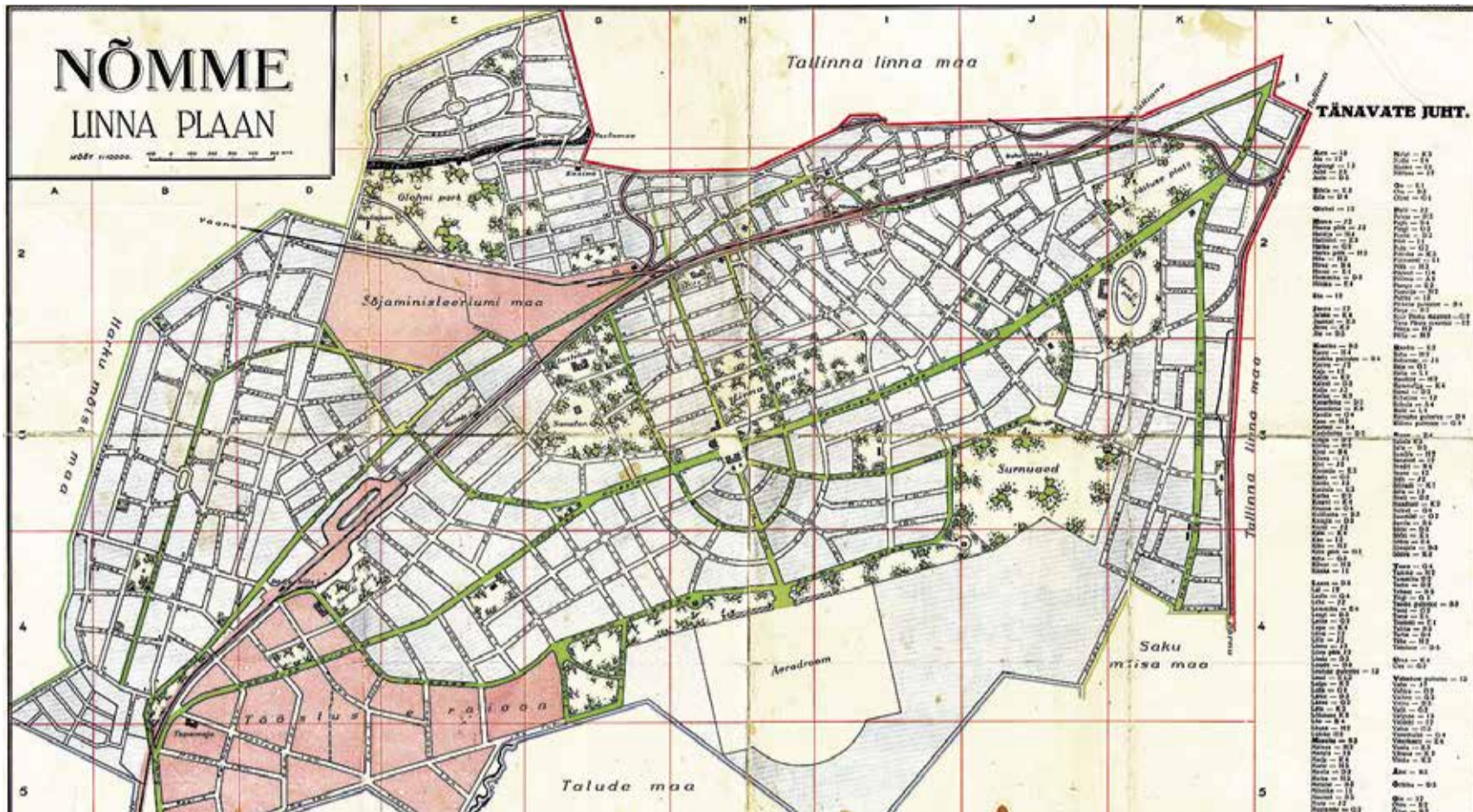
Kandidaadid jagunevad viide rühma: lasteaed, õpilasarühm/klass, õpe-

taja, kool ja keskkonnaharidust pakuv organisatsioon.

Kandideerida saab kategooriates «Tubli tegutseja», «Tark tarbija»,

«Õnnelik õpe», «Kogukonna kaasamine» ja «Innukas innovaator». Viimane on eriauhind, mis antakse tegevuse eest, mille käigus on leitud uusi ja leidlikke lahendusi keskkonnateemade käsitlemisel, olgu selleks eri ainevaldkondade põiming, keskkonnasõbralikkust edendavad uuringud, vaatlused, leiutised, kampaniad, koostöö lapsevanemate ja ettevõtete ja jms.

2014. aastast toimuvat konkursi korraldas esimesel kahel aastal keskkonnaamet ning seda Euroopa sotsiaalfondi programmi «Keskkonnahariduse arendamine» toel. 2016. aastast korraldab konkursi keskkonnaministeerium. Viie aastaga on konkursile esitatud kokku 115 projekti aastast ning selle aja jooksul välja antud 148 tunnustusauhinda ehk keskkonnakäppa.

Nõmme linnaarhitekti Robert Natuse generaalplaan

LEHO LÕHMUS

■ **Nõmme esimene linnaarhitekt oli Robert Natus, kelle sünnist möödub tänava 130 ja surmast 70 aastat.**

Robert Natus nägi ilmavalgust 16. märtsil 1890 Viljandis. Ta lõpetas Tallinna Peetri reaalkooli (1907), õppis 1907–1914 ja 1918 Riia Polütehnikumis ning seejärel Tallinna Tehnikumis, olles 1924. aastal esimene arhitektuuriala lõpetaja. Peale diplomi saamist avas Natus Tallinnas oma büroo, tema joonestuslaual sündisid nii mitmedki huvitavad projektid. Neist omapäraseimad on kindlasti kaks Tallinna klinkertellisest ehitist: 1931 valminud EKA maja Vabaduse väljakul (praegune linnavalitsus) ning elamu Pärnu maantee ja Roosikrantsi tänava nurgal (1936).

Natuse loomingut jagub mitmele poole Eestis, kuid eelkõige oli ta oma kodulinna Nõmme kujundaja. 1926–1927 valmis tal koos arhitekt Ernst Gustav Kühnerti ja maamõõtja Karl Puhveliga Nõmme esimene generaalplaan. Plaan nägi ette linna keskuse nihutamise selle geomeetrisse tseentrisse: Hiiu raudteejaamast pidi saama Nõmme peajaam ja Hiiu tänavast Nõmme peatänav. Linnavalitsuse hoone – raekoda – planeeriti Hiiu tänava ja Vabaduse puistee ristumiskoha haljasalale. Sellest ka sealne kontsentiline tänavate paigutus. Hiiu tänava lõppu, Pääsküla rabasse planeeriti linna lennuväli. Praeguste tenniseväljakute kohale Hiiu-Rahu tänava äärde pidi tulema aga uus turg. Uut plaani ei suudetud realiseerida, põhjuseks eelkõige alanud majanduskriis ja sellega kaasnenud rahapuudus.

Samal ajal asus Natus projekteerima Nõmmele ka hooneid. Esimestena valmisid K. Puhveli eramu Õie 42 (1926) ja tema enda romantiline elumaja Seene 8 (1927). Ühiskondlikest hoonetest vääriwad tähelepanu eelkõige turuhoone (1930) ja Valdeku tänava saun (1931). Viimane küll oma esialgset funktsiooni enam ei täida.

Kõrvuti oma põhitööga võttis Natus aktiivselt osa seltskondlikust tegevusest. Kaks korda, 1927 ja 1930, oli ta valitud Nõmme linnavolikokku sakslastest kodanike nimekirjas. Sakslastel oli Nõmmel ka võrdlemisi eraldatud seltsielu. Natus osales heakorraseltsi (Wohlfahrtsverein), Nõmme Saksa Kiriku Ühingu ja Bürgemusse seltsi tegevuses. 1925 tellis esimene neist temalt oma rahvamaja rekonstrueerimise projekti. Rahapuudusel see ei teostunud, 1928. aasta novembris hävis tulekahjus aga ka vana maja ise. Krunt

läks järgmisele ühendusele (st saksa kirikuühingule) ja oli üsna loomulik, et Natusele usaldati uue kiriku ja pastoraadi projekteerimine. Pastoraat ehitati 1929 vana seltsimaja vundamendile, kirikuhooneni jõuti neli aastat hiljem, 1932. Nõmme saksa Lunastaja kirik (Erlöserkirche) seisab püsti tänini – nüüdseks on hoone restaureeritud ja tema esialgne funktsioon taastatud.

1932. aastal valmis Natuse projekti järgi veel teinegi tähtis maja, Nõmme Saksa Avaliku Algkooli uus, funktsionalistlik hoone. Sõjajärgsetel aastatel asus seal Tallinna 34. 8-klassiline kool ja Nõmme põhikool. Nüüdsete ümberehituste käigus on vana hoone aga lammutatud.

Robert Natus koos tuhatkonna Nõmme sakslasega lahkus Eestist 30. oktoobril 1939 aurikul Sierra Cordabalt. Ta suri 31. märtsil 1950 Saksamaal Bad Wilsnackis.

Lapse õigused peavad olema kaitstud ka eriolukorras

Lastekaitse Liitu on viimastel nädalatel korduvalt pöördunud murelikud lapsevanemad seoses küsimusega, kuidas peaks laps praeguses eriolukorras suhtlema lahus elava vanemaga. Küsimise arvamust kahelt selle valdkonna eksperditilt.

Katrin Orav, advokaadibüroo LEX TAL vandeadvokaat: Eesti Vabariik ühines ÜRO lapse õiguste konventsiooniga 1991. aastal. Konventsioonist tulenevad lapse õigused ja riigi kohustused neid tagada ei ole peatunud seoses koroonaviiruse levikust tingitud eriolukorra kehtestamisega Eesti Vabariigis. Sarnaselt lapse õiguste konventsiooniga kehtivad eriolukorras endiselt lastekaitse seadus ja perekonnaseadus. Tööd teevad jätkuvalt kohtunikud, kohtutäiturid, lastekaitse spetsialistid ja advokaadid. Lapse õigused peavad olema kaitstud ka eriolukorra ajal.

Perekonnaseaduse paragrahvi 143 lõige 1 näeb ette lapse õigust isiklikult suhelda oma mõlema vanemaga ja vanema õigust suhelda oma lapsega. Lapse ja vanema suhte seisukohalt on tegemist ühe olulisema õigusega, mis peab olema tagatud ka siis, kui on kehtestatud eriolukord.

Kahetsusväärset on üha enam neid vanemaid, kes takistavad eriolukorra ettekäändel lapse ja teise vanema suhtlemist. Näiteks on keelatud kokkusaamised teise vanemaga kuni eriolukorra lõppemiseni. Millal eriolukord läbi saab, ei ole praegu kellelegi tegelikult teada. Nii võib juhtuda, et laps ei näe oma teist vanemat ligi pool aastat. Selline lapse õiguse rikkumine on seadusevastane ja kahjustab lapse huve, mis tuleb lapse õiguste konventsiooni järgi alati esikohale seada. Eriolukorras peavad vanemad käituma vastutustundlikult ja järgima riigis kehtestatud reegleid. See aga ei anna vanemale õigust

väljastada lapse ja teise vanema suhtlemist. Rõhutan, et seadused, lepingud ja muud kokkulepped, sh suhtluskord, kehtivad ka eriolukorra ajal. Vanemad peavad lähtuma sellest, mis on lapse huvides, ja tegema omavahel koostööd, et laps saaks teise vanemaga aega veeta, ja seda rohkem kui üksikud Skype'i, Teami, Zoomi vms vestlused. Vanema ja lapse kohtumised peavad loomulikult toimuma viisil, mis ei kahjusta teiste inimeste elu ja tervist. Seetõttu võib olla vajalik ajutiselt ümber korraldada näiteks laste üleandmine, et lapsed ei peaks veetma aega ühistranspordis või teistes avalikes kohtades.

Kati Valma, Nõmme linnaosa valitsuse lastekaitse peaspetsialist: Lastekaitse on viimastel nädalatel pöördunud vanemaid, kes on ühepoolset soovinud lapsega suhtlemist (sh seda korraldavat kohtumäärust) omal viisil tõlgendada, suhtlust teise vanema-

ga peatada, muuta suhtluse kellaagu, mis on seotud koolipäeva lõppemise või algamisega, vms. Mida praeguses olukorras tegema peaks? Kõrvale jätma erimeelsused, suhtlema teise lapsevanemaga ja olema paindlik. Ei ole kohane praegust aega ära kasutada selleks, et lapse suhtlust teise vanemaga piirata või peatada. Samuti ei ole kohane piiranguid seada, vastupidi – tuleb leida võimalusi. Tuleb teha koostööd ja olla paindlik. Oluline on leida lahendused, lähtudes sellest, et vähendada ja vältida riske kõigi pereliikmete tervisele, samuti toetada lapsi õppetöös vms. Ka elektrooniliste suhtlusvahendite kasutamine peaks olema igapäevane.

Märksõnadeks võiksid olla paindlikkus, koostöö, lahenduste leidmine ja heade suhete hoidmine, seda koos terviseriskide vältimise ja eriolukorra nõuete järgimisega. Hea võimalus kompromisside leidmiseks!

(Lastekaitse Liit)

LÜHIDALT

MTÜ Eluliin pakub tallinlastele psühholoogilist kriisinõustamist

Psühholoogid, psühhoterapeudid ja kriisinõustajad pakuvad eriolukorra ajal Tallinna elanikele kriisinõustamist nii akuutsete kriiside, elukriiside kui ka vaimse tervise seisundiga seotud probleemide korral. Tallinna psühholoogilise kriisiabi nõustamistelefon 631 4300 on avatud iga päev, ka laupäeval ja pühapäeval kella 9.00–19.00 kuni riigis kehtestatud eriolukorra lõpuni. Nõustamine on konfidentsiaalne ja anonüümne ning nõustatakse nii eesti kui ka vene keeles.

MTÜ Eluliin juhataste liige ja psühhoterapeut Eda Mölder meenutab siinkohal kümne aasta tagust majanduskriisi. «Inimesed pöördusid kriisinõustajate poole muredega, mis olid kuhjunud pikajärgsetest toimetulekuraskustest tingituna ja hakkasid tugevalt mõjutama ka inimeste vaimset tervist,» rääkis Mölder. «Näeme sarnase olukorra kujunemist ka praegu, kus võivad alguse saada tõsised vaimse tervise probleemid, nagu krooniline stress, agressiivsus, depressioon jne. Tööpuudus ja toimetulekuraskused toovad paraku kaasa halvenenud vaimse tervise seisundi ja nii muutub üha keerulisemaks ka igapäevaelu ülesandeid lahendada. Tekivad probleemid pereliikmetega – suhted partneri, vanemate ja laste vahel.» Mölder julgustab kõiki linnulasi, kes tunnevad praegusel keerulisel ajal hirmu, stressi, ärevust või soovivad mistahes psühholoogilist nõu, helistama kriisiabi nõustamistelefonile.

Tallinna linn toetab MTÜ Eluliin tegevust aastast 75 000 euroga. MTÜ Eluliin on pakkunud psühholoogilist kriisinõustamist Tallinna linna elanikele alates 2001. aastast. (NS)

Nõmme huvikool aitab

Meil on õpetajaid, kes on valmis aitama distantsõppe korraldamisel üldhariduskoolides, seda puhtalt missioonist olla keerulisel hetkel toeks neile, kes seda vajavad. Tuge oleme valmis pakkuma kunsti-, liikumise-, muusika- ja tehnikavaldkonnas järgmiselt.

Õpetajale: asendusõpetaja/külastusõpetaja – huvikooli inimesed loovad õppevideoid ja/või koostavad abimaterjale kokkulepitud teema/ülesande kohta. Sisendi annab üldhariduskooli õpetaja. Huvikooli õpetaja saab olla ka külastusõpetaja, andes ühe või kaks tundi üldhariduskoolis.

Lapsevanemale: abiõpetaja – üldhariduskooli õpetaja või lapsevanema suunamisega toetab huvikooli inimene distantsõpet õpilasel, kelle vanemad seda ühel või teisel põhjusel teha ei saa või ei oska.

Kui teil tekis soov sel teemal arutleda, helistage julgelt 5635 0001 või kirjutage nommehuvikool@nommehuvikool.ee. (Nõmme huvikool)

Kogukonnapiidu Roheliste Väravate Tänav lükkub edasi

ÜLLE MITT,
Ühendus Loov Nõmme

■ Täna on selge, et kogukonnapiidu Roheliste Väravate Tänav seoses kehtiva eriolukorraga 31. mail 2020 aset ei leia. Isegi kui olukord peaks lähiajal rahunema, vajab iga üritus korraldamiseks aega ning aega vajavad ka inimesed, et oma aiad ja väravad naabritele ja huvilistele avada. Ehk nagu luuletaja Henrik Visnapuu on öelnud: «See aasta tuleb kevad teisiti...»

Roheliste Väravate Tänav tuleb ikka, kuid jääb kas sügisesse või hoopis uude aastasse. Kuna üritus liigub üle Nõmme, saame teatavaks teha seekord valitud asukoha, milleks on Võidu park ja avatud hoovid Prii, Unistuse, Kagu, Astri, Nelgi, Võidu, Karusmarja, Sinilille, Kaitse, Värava ja P. Kerese tänaval ning Lootuse puistesel, mis on pargi läheduses. Kes ko-

halikest tunneb soovi organiseerimistöös kaasa lüüa, on südamest teretunud endast märku andma!

Ühendusel Loov Nõmme on alati uusi ideid ja plaane. Kogukonnapeol mõtlesime seekord korraldada mõtetaldud Nõmme puudutavatel paljudel huvi pakkuvatel teemadel, näiteks planeerimine ja keskkonnahoid Nõmmel ning kuidas sobituvad suurlinna Tallinna määrused Nõmme aedlinna konteksti. Lisaks on nagu alati tulemas lasteala ja lastekirbukas, rohevahetus, avatud aiad ja hoovikontserdid, käsitöömeistrid ja mahetootjad ning muud atraktsioonid väikestele ja suurtele.

Lubame, et kui Nõmme ja kogukond on taas särasilmil valmis Roheliste Väravate Tänav korraldamiseks, teeme kõik eespool mainitu üheskoos teoks! Täpsemat infot ürituse kohta anname kohe, kui ettevalmistused algavad.

Kõigile nõmmekatele soovime seni, et oleksite terved ja õnnelikud!

Kui keegi kohalikest tunneb soovi organiseerimistöös kaasa lüüa, on ta südamest teretunud endast märku andma!

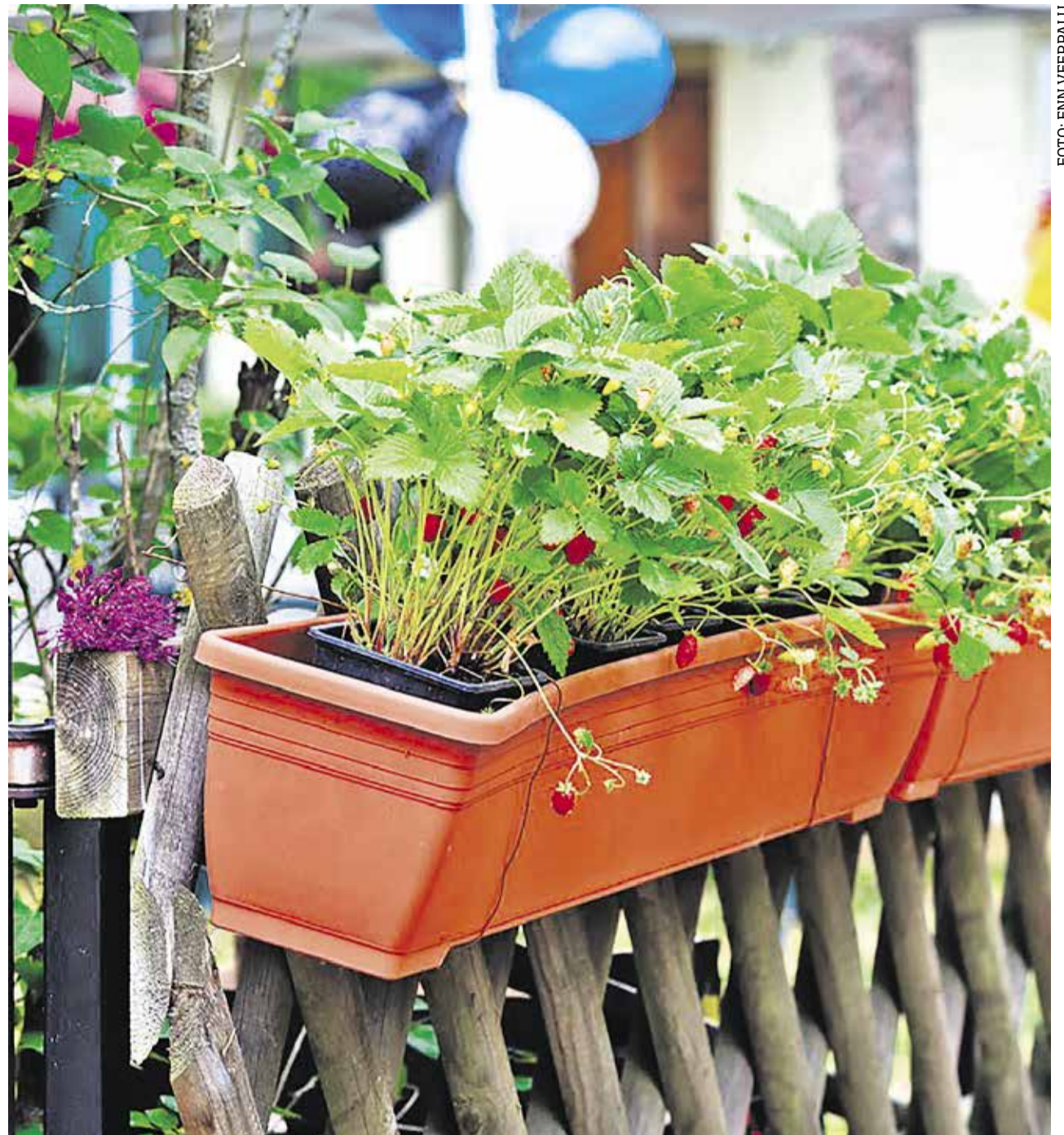

FOTO: ENN VEERPALU

TALLINNA KÜTTELADU
Aastast 2002

HARJUMAAL TASUTA TRANSPORT! Info ja tellimine
51 36 999
www.kytteladu.ee info@kytteladu.ee

RUF PUITBRIKETT ALATES **130€** /ALUS

PELLET ALATES **195€** /ALUS

ÜMAR PUITBRIKETT ALATES **140€** /ALUS

EESTI SUURIM VALIK KÜTTEMATERJALE!
Puitbrikett • pellet • kaminapuud
kivisüsi • turbabrikett • grillisüsi

PÕHJA-EESTI KÜTTEPUU OÜ

- Küttepuid lahtiselt
- Küttepuid konteinerites
- Kaminapuud kottides

Kohale toomine Tallinnas ja 30km Tallinna piirist tasuta. Kõik pikkused ja puuliigid.

Tel: 5333 4347; 501 9454
www.tulepuu.ee

Lillemaagia

Lõikelilled, potililled, kimbud, seaded, kingitused, pulmatööd, matusetööd, sünnipäevad ja muud tähtpäevad, pulmade ja ruumide dekoreerimine.

Naistepäev eritseks meie lilledega!

LILLEMAAGIA OÜ LILLEPESA
Hiiu Rimi, Pärnu mnt 386
Avatud E-R 8.00–21.00, L-P 9.00–21.00
Tel +372 502 5259 • www.lillemaagia.ee

VON GLEHNI TEATER

TEATRILAAGER LASTELE
vanuses 10.-12.a
15.06-19.06.2020 KELL 10:00-16:30
Pärnu mnt 326, Nõmme

KAVAS: Improvisatsioon, improteater, koostamine näitejutuga, valmis loovustus jms
JUHENDAJAD: VGT näitlejad Monika Vana ja Kairi Viit
OSALUSTASU: 110 eurot (s.h soe lõunatoit ja tervistatud snäkkid)
LISAINFO JA REGISTREERIMINE: kairi@vgt.ee, tel 6 675 675

WWW.VGT.EE

KÜTTEMATERJALID

Kask 40l. võrgus. Mob. 54 5698 58
Lepp 40l. võrgus. Männiku tee 106b
Puitbrikett määnd hele. eco-fuel.ee
Küttepuid konteineris 1,9 m³.
Puitbrikett kask tume. Best Firewood Baltic
Turbabrikett kilepakendis.
Pelletid premium. **MÜÜK**

KUULUTUSED JA REKLAAM AJALEHES NÕMME SÕNUMID

reklaamimoodulite hinnad ja suurused leiata
www.tallinn.ee/nommesonumid-reklaam

erakuulutuste avaldamise tingimused
www.tallinn.ee/reakuulutuste-avaldamine

Alumiinium-katuseredelite valmistamine.

51 59 155

Lembitu Lilleaed

SUVELILLED AMPLID TAIMED

Kasvatamine ja müük
E-L 9-20 ja P 9-15
Kuuse 9, Laagri
Tel 5650 8860

OÜ CANKER - UL müüb:

- KIVISÜTT
- PELLETEID
- SÕELUTUD MULDA

Tel 600 6170, GSM 51 45 279
www.canker.ee, e-post: canker@canker.ee

OÜ Sinitiivik

Riiete, vaipade ja pehme mööbli keemiline puhastus.
Transport tasuta.

Tel 5591 7562, 551 6821

MÜÜA LÕHUTUD KÜTTEPUUD KOHALETOOMISEGA.

Lepp, sanglepp, metsakuiv okaspuu,
hinnad alates 44 eur/rm.
Tel 509 9598
pakhalupuu@gmail.com
www.pakhalupuu.ee

PAKUME KODUS TÖÖTAMISE VÕIMALUST. KÕIGILE!

Töös on oma koda koristamine, prügi sorteerimine ja konteinerisse panek.
Töögraafik on vobal
Telli konteiner! 15m3 konteineri paigaldame ja veame ära hinnaga vaid 299 €+km

Konteineri tellimine www.ekonteinerirent.ee või telefonil 51 999 083
Ehitus- ja koristusjäätmete vedu Tallinnas ja Harjumaal

KOOLIVAHEAJAL LAPSED HOITUD!

Lapsehoiud Inglise ja Männirahu Mõttemaja korraldavad koolivaheaegadel raske ja sügava puudega lastele (vanus 0-17a) pikaajalist lapsehoiuteenust.

Suvine lapsehoiuteenus 2020:

JUUNI 15.06-19.06; 22.06-26.06; 29.06-03.07

JUULI 06.07-10.07; 13.07-17.07; 20.07-24.07; 27.07-31.07

AUGUST 03.08-07.08; 10.08-14.08; 17.08-21.08; 24.08-28.08

Asukohad: Inglise (Harkujärve) ja Männirahu Mõttemaja (Keibu).

Huvi korral võtke ühendust: doris.rass@estodiac.eu

Kohtade arv piiratud!

Lapsehoiuteenust rahastatakse Euroopa Sotsiaalfondist.

Ka eriolukorras vajame abi ja abistame oma kogukonnas elavaid inimesi!

KÜSIN ABI PAKUN ABI

Meie koduleht on www.helpific.com

Abivajajad ja abistajad saame kokku viia ka tugitefonil 56 604 642

Abi vastuvõtmisel või pakkumisel järgime Terviseameti juhiseid ja soovitusi!

Helpific on veebipõhine tugikeskkond, mille kaudu erivajadusega inimesed ja eakad saavad tellida vabatahtlike abistajaid või tasuta teenuseid ning kogukonnaliikmed pakkuda nii oma füüsilist abi kui ka emotsionaalset tuge. Liitu meiega, nii aidad hoida kogukonda tugevana!

Kellad
-20%
kliendikaardiga

Termospott
3,5 l 11.40€ **8.90€**
kliendikaardiga

Aiakäru, 78 l
42.90€ **32.90€**

Survepesur
1500 W, 390 l/h
99.00€ **79.00€**

Laud + 2 tooli 64.90€
49.90€

Pakkumised kehtivad 02.04.-29.04.2020 või kuni kaupa jätkub. Pildid on illustreerivad.

Lai valik, mõistlik hind!

Viljandi mnt 41 b • Tähesaju tee 25 • A. H. Tammsaare tee 55

TIPOLIIN KINNISVARABÜROO
VELJO TARVIS
tel. 5647 1516,
tel. 657 6301
veljo@tipoliin.ee
www.tipoliin.ee

OSTAME - MÜÜME - ÜÜRIME TEIE KINNISVARA

- Kiire ja korrektne vormistamine.
- 15 a. tökogemus.
- **Konsultatsioon tasuta!**

VEO- ja KOLIMISTEENUS

Teenindame 7 päeva nädalas

PERE OPTIKA

Pere Optikas töötavad valvepoed

Vastavalt Eesti Vabariigi korraldusele töötavad Pere Optika prillipoed vastavalt eriolukorra tingimustele.

Pöörame erilist tähelepanu ohutusele, turvalisusele ja steriilsusele. Kõik proovitud prillid desinfitseeritakse eraldi. Pinnad töödeldakse spetsiaalse 74% puhastuspiiritusega, mis on ka müügil meie kauplustes.

Avatud on järgmised Pere Optika valveprillipoed Tallinnas:

NÕMME PERE OPTIKA,
Nõmmel, Pärnu mnt 326,
Apteegi kõrval. tel. 6559544,
gsm 56970606,
nomme@pereoptika.ee

STOCK OPTIKA - Stockmanni vastas,
Tartu mnt 18 (tel. 6620240)
MUSTIKA PERE OPTIKA -
Mustika Prisma (tel. 621 4040)
LASTEPOLIKLIINI PERE OPTIKA
Ravi 27, Lastepoliiklinnik, tel. 6414567

Vaata lisa www.pereoptika.ee

TALLINNA PÄASKÜLA KOOL OTSIB KLASSIÕPETAJAT

Ootame Sind oma meeskonda kui:

- Sulle meeldib töötada kaasaegses keskkonnas
- Sa oled loov ja Sulle meeldib liikumine
- Sa tahad oma teadmisi jagada lastega ja teha koostööd kolleegidega
- Sul on vastav kvalifikatsioon
- Sulle meeldib pikk puhkus

Lisainfo: 5650 0379 Leena Saag, TPK direktor
CV ja motivatsioonikirja esitamise tähtaeg 18.05.2020, direktor@paaskyla.tln.edu.ee

Tööle asumise aeg 24.08.2020

Taviberg E H I T U S

- ☛ Eramu ehitus ja remont
- ☛ Siseviimistlustööd
- ☛ Fassaaditööd
- ☛ Katuste ehitus
- ☛ Santehnilised tööd
- ☛ Elekritööd
- ☛ Aedade ja piirete ehitustööd
- ☛ Tänavakivide paigaldus

Info ja kontakt:
Tel. + 372 60 40000
Mob. + 372 555 30 422
WWW.TAVIBERGEHITUS.EE